

**OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI
TOIMINTARAPORTTI 2020**

Kuvat: Jaakko Ruola

TURUSSA, 11.1.2021

Kari Veijonen

Jaakko Ruola

Kalervo Väänänen

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Hyvää uutta vuotta, Saaristomeri. Ja puhtaampaa tulevaa vuosikymmentä.

Saaristomeren tulevaisuus koskettaa meitä kaikkia. Nyt on korkea aika toimia ja pelastaa meremme tuleville sukupolville. Turun yliopiston rehtori emeritus, professori Kalervo Väänänen ja hänen laaja asiantuntijaryhmänsä valmistelee Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelmaa. Se julkistetaan maaliskuun lopulla. Tee vastuullinen uuden vuoden päätös ja liity mukaan toimintaamme.

Yhteistyössä:

Me olemme jo liittyneet Saaristomerivaikuttajiin. Tule sinäkin yrityksesi tai yhteisösi kanssa mukaan. Yhdessä olemme viemässä Saaristomerta kohti puhtaampaa vuosikymmentä.

Sakari Alhopuro, Kimmo Arjasmaa (Arjasmaa Yhtiöt Oy), Nina Arvonen (Teknopower Oy), Christoffer Boström (Åbo Akademi), Benito Casagrande (Oy Casagrandentalo), Jan Druggé (Nordkalk Oy), Lassi Eskeli (Geosynt Oy), Heikki Hedman (Keskusautohalli Oy), Mika Heiskanen (Meyer Turku Oy), Jorma Helminen (Oy Osk Rajala), Petri Hollmén (Lyyti Oy), Nina Honkaranta (Tallink Silja Oy), Mirva Hollsten (Lightpress Oy), Maarit Hurme (Kauppakeskus Skanssi), Kari Häkämies (Varsinais-Suomen liitto), Jari Hänninen (Seili, Saaristomeren tutkimuslaitos), Jouko Högnander (Operaatio Saaristomeri), Janne Itäli (Geosynt Oy), Pekka Jokisuu (Kultaranta Resort Oy), Timo Ketonen (Aboa Advest Oy), Teemu Kiiski (Finnish Design Shop Oy), Saku Koivu (Prepia Oy), Mirja Koskinen (VS-ELY-keskus), Jaana Kotro (JKK-kiinteistöt Oy), Henri Kulmala (DBTL), Kalle Kulmala (DBTL), Kaisa Leivo (Turun kaupunkimari), Juhani Leppä (Leppä Consulting Oy), Lasse Lindholm (Turun Liikemiesyhdistys ry), Ilkka Liiikkö (Benesol Oy), Tapani Mylly (Meyer Turku Oy), Hanne Mäkelä (Nordkalk Oy), Jarmo Määttä (Jokioinen), Tuomas Nyberg (Meyer Turku Oy), Markku Ollikainen (Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja, ympäristöekonomian professori) Arto Puolimatka (Rausanne Oy), Rauno Puolimatka (Rausanne Oy), Jaakko Ruola (Operaatio Saaristomeri), Olli-Pekka Saario (Turun Seudun Osuuspankki), Jonne Saivosalmi (Britifi Oy), Pekka Samooja (Dentosaurus Oy), Juha Saviloto (IAS-tekniikka Oy), Marianne Sinkkonen (Operaatio Saaristomeri), Nina Söderlund (Åbo Akademi), Timo Tälvis (Donne Oy), Tom Teräkoski (Teknoinni Oy), Risto Uusitalo (Tarpoulin Oy), Kari Veijonen (Operaatio Saaristomeri), Janne Virtanen (Varsinais-Suomen liitto), Kalervo Väänänen (Emeritus Turun Yliopiston rehtori, Saaristomeren selvityshenkilö), Stefan Wallin (Mälton Group Oy), Matti Äijälä (Auratun Asunnot Oy)

Lisätiedot www.ainutlaatuinsaarisomeri.fi/ajankohtaista ja projektijohtaja: kari.veijonen@veijonenconsulting.fi

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Operaatio Saaristomeri 2019–2023

Kuva: Jaakko Ruola

Julkaisimme 31.12.2019 Turun Sanomissa Operaatiomme tueksi vuoden 2019 aikana syntyneen Saaristomerivaikuttajat-verkoston kanssa uuden vuosikymmenen toivomuksemme ja tavoitteemme.

Saaristomeren puhtaampi tulevaisuus on meidän kaikkien yhteinen asia.

Tervetuloa Saaristomeri-tilaisuuteen maanantaina 20.1.2020 klo 14.00–16.00
Linnateatterin Domino-saliin, Humalistonkatu 7, Turku.

Saaristomeri on maailmassa ainutlaatuinen yli 40 000 saaren mosaikki. Se on sairas ja tarvitsee avukseen vuosikymmenen hoito-ohjelman. Haluammeko tehdä laajassa yhteistyössä ympäristöteon, josta meitä tulevat kiittämään lapsemme lapset ja heidän lapsensa. Siitä on nyt kysymys.

Yhteistyössä:

Kalervo Väänänen

Ohjelma:

Operaatio ainutlaatuinen Saaristomeri 2019–2023 | Tausta ja tavoitteet, projekti johtaja **Kari Veijonen**

Puhtaamman Saaristomeren toimenpidesuunnitelman valmistelu, emeritus Turun Yliopiston rehtori, professori **Kalervo Väänänen**

Päättäjänneeli, puheenjohtajana **Kalervo Väänänen**, mukana Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Elina Rantanen**, maakuntahallituksen puheenjohtaja **Ilkka Kanerva**, kansanedustaja **Eeva-Johanna Eloranta**, kansanedustaja **Vilhelm Junnila**, maakuntavaltuuston puheenjohtaja **Pekka Myllymäki** ja Milton Networks Oy:n toimitusjohtaja, ex-ympäristöministeri **Stefan Wallin**. | Kysymyksiä, vastauksia, keskustelua. Saaristoilmiöesitys.

Saaristomeripäivä aloitetaan jo klo 10.00–12.30 asiantuntijoiden ja tutkijoiden seminaarilla. Tilaisuus on myös avoin kaikille asiasta kiinnostuneille.

Ohjelmasta vastaa Seilin tutkimusosaston johtaja, apulaisprofessori **Jari Hänninen**. Paikalla alustamassa ja keskustelemassa professori emerita **Helena Hartikainen** Helsingin yliopistosta ja Suomen Ympäristökeskuksen Itämeri-asiantuntijat **Petri Ekholm** ja **Seppo Knuutila**. Puhetta johtaa **Kalervo Väänänen**.

Linnateatterin ravintolassa kaikille **SILAKKALOUNAS KYMPILLÄ** klo 12.30–14.00 molempien tilaisuuksien yleisölle.
Tavataan Saaristomeren ystävien lounaalla!

Lisätietoa Operaatiosta 2019–2023: www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERTI

Operaatio Saaristomeri 2019–2023

Kuva: Jaakko Ruola

TAMMIKUU

Järjestimme 20.1. Linnateatterin Domino-salissa asiantuntijaseminaarin, jossa professori Kalervo Väänänen kertoi syksyn 2019 aikana yli sadan asiantuntijan kanssa yhteistyössä valmistelemansa Puhtaamman Saaristomeren toimenpidesuunnitelman juurisyistä. Iltapäivällä seminaari muuntui avoimeksi yleisötilaisuudeksi, johon osallistui noin sata henkilöä. Turun Sanomat 19.1.

HELMIKUU

Saaristomeren selvityshenkilön Kalervo Väänäsen tilanneanalyysi ja toimenpidesuunnitelma valmistui seitsemän kuukauden tavoiteaikataulussa. Myös Saaristomeren Sininen Kirja valmistui ja meni painoon. Sisällön ytimessä oli Kalervo Väänäsen suunnitelman esittelyn ohella alueen ainutlaatuisuuden perusteet ja visiot avaamaan Saaristomeren tulevaisuuden potentiaaleja, kun meren tervehtyminen on saatu luotettavasti uudelle uralle.

MAALISKUU

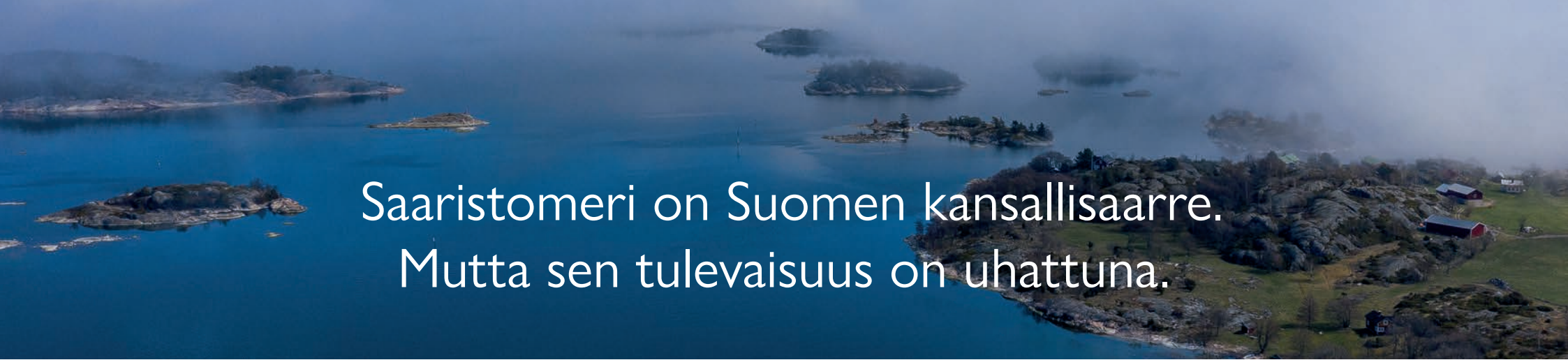
Päätimme valtakunnallisesta Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren julkistamistilaisuudesta. Paikaksi saimme eduskunnan lähetystötilat ja Kalervo Väänäsen toimenpidesuunnitelman ja Saaristomeren Sinisen Kirjan ensimmäisiksi vastaanottajiksi eduskunnan puhemies Matti Vanhasen ja ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkosen. Samassa yhteydessä sovimme järjestettäväksi tiedotustilaisuuden medialle.

Tilanne muuttui 12.3.2020, kun koronasta johtuen jouduimme tekemään päätöksen kaikkien suunniteltujen tilaisuuksien ja toimenpiteitten peruuttamisesta.

HUHTI–TOUKOKUU

Koronatilanne jähdytti kaikki suunnitellut tilaisuudet, mutta valmistelutyömme jatkui tiiviisti siirtyen vahvasti verkkoon. Pitkään ja huolella valmisteltu julkistamisajankohta oli vaarassa siirtyä syksyyn, joka olisi vaarantanut tavoitteidemme mukaisen etenemisen vuotta 2021 koskien. Siksi päätimme tehdä julkistamisemme webinaarina Maailman Ympäristöpäivänä 5.6.2020.

Saaristomeri on Suomen kansallisaarre.
Mutta sen tulevaisuus on uhattuna.

KESÄKUU

Julkistamisemme kesäkuussa avasi kutsuvieraswebinaari 5. kesäkuuta, johon osallistui noin 300 Saaristomeren tilanteesta kiinnostunutta vaikuttajaa. Mediatiedotuksemme infopaketti meni noin 350 kotimaiselle toimittajalle. Saaristomeren Sininen Kirja ja muu infopaketti meni ennen juhannusta valtioneuvoston kansliaan, ministereille ja heidän esikunnilleen, Suomen mepeille, keskeisten ministeriöiden Saaristomeren näkökulmasta tärkeille johtaville virkamiehille sekä kaikkien eduskuntapuolueiden puheenjohtajistoille ja puoluesihteereille.

AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI -WEBINAARI 5.6.2020

OHJELMA

Rakkaudesta Saaristomereen

Avaus Centrum Balticum säätiön puheenjohtaja, Turun kaupunginjohtaja Minna Arve

Videotervehdys, ympäristöministeri Krista Mikkonen

Saaristomeren tilanneanalyysi ja toimenpidesuunnitelma, professori, emeritus Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen

Videotervehdys, professori, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja Markku Ollikainen

Videotervehdys, Suomen Itämeri-suurlähettiläs Helena Tuuri

Videotervehdys, erikoistutkija Seppo Knuutila, Suomen ympäristökeskus

Saaristomeren Sinisen Kirjan julkistaminen, päätoimittaja Jaakko Ruola

Maailman ympäristöpäivän tervehdys, Suomen YK-liiton puheenjohtaja Saara-Sofia Siren

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Ilkka Kanerva

Kansanedustaja Annika Saarikko

Videoterveiset, metsähallituksen pääjohtaja Juha S. Niemelä ja luontopalvelujohtaja Timo Tanninen

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren tavoitteet ja toimenpiteet, projektijohtaja Kari Veijonen

Kysymyksiä ja vastauksia, osanottajien kysymyksiin vastaavat Kalervo Väänänen ja Jaakko Ruola

Päätössanat ja uuden Ainutlaatuisen Saaristomeri -videon ensiesitys

Tilaisuus päättyy

KESÄKUU

Saaristomeren selvityshenkilön, professori Kalervo Väänäsen työn ja toimenpidesuunnitelman julkistaminen.

TAVOITTEET:

1. VUONNA 2029 SAARISTOMEREN VEDEN TILA ON HYVÄ.

2. SAARISTOMEREN PUHDISTAMISESTA TULEE MALLIESIMERKKI KOKO ITÄMERELLE.

Ravinteita merestä poistavien menetelmien yhdistäminen nykyisiin ravinnevirtoja mereen vähentäviin menetelmiin mahdollistaa uudentyyppisen ravinteiden kiertotalousratkaisun, jolla Saaristomerен rehevöityminen pysäytetään ja kehitys käännetään kohti puhtaampia vesiä.

KESÄKUU

Saaristomerен Sininen Kirja avaa lukijoilleen Saaristomerен ainutlaatuisuudet. Se esittelee perusteellisesti professori Väänäsen tilanneanalyysin ja toimenpidesuunnitelman. Se kertoo myös puhtaan Saaristomerен tulevaisuuden visioista. Höysteenä mukana herkullisia silkkareseptejä a la Antti Vahtera. Kirjakaupoista sekä suomen- että ruotsinkielisenä 232-sivuisena tietokirjana. E-kirjana tilattavissa www.suomalainen.com

SUOMEN KANSALLISAARRE ON UHATTUNA.

MEILLÄ ON NYT RATKAISUEHDOTUS
PÄÄTTÄJILLE.

Saaristomeri on sekä maailmassa että Itämerellä ainutlaatuinen luonto- ja kulttuurikohde. Sen 41 255 saaren ja luodon mosaikki muodostaa maailman suurimman saariston, jonka luonto on monimuotoisinta Suomessa.

Mutta sen tulevaisuus on uhattuna. 50 vuotta jatkuneiden, meren rehevöitymistä aiheuttavien ravinnevalumienvaihtojen johdosta Saaristomeri on pahassa pulassa.

RATKAISU ON OLEMASSA – SAARISTOMERI PUHTAAKSI RAVINTEITA KIERRÄTTÄMÄLLÄ

Professori, emeritus Turun yliopiston rehtori Kalervo Väänänen on yli sadan asiantuntijan myötävaikutuksella laatinut Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelman. Väänänen esitys perustuu kiertotalouteen, hillitsee ilmastonmuutosta, vähentää hiilidioksidipäästöjä, tukee luonnon monimuotoisuutta ja maatalous- sekä kalastuselinkeinoja.

Se on tulevaisuuden ratkaisu, suomalainen malliesimerkki koko Itämeren alueelle.

HALUATKO TIETÄÄ LISÄÄ?

Väänänen perusteellinen tulevaisuus-suunnitelma toimenpide-ehdotuksineen päättäjille ja Itämeren luonnon ystäville nyt myös kirjakaupoista. E-kirjat sekä suomeksi että ruotsiksi www.suomalainen.com Lisää ajankohtaista tietoa, kuvia ja videoita www.ainutlaatuinsaarisomeri.fi

Kuva Jaakko Ruola

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

YHTEISTYÖSSÄ AINUTLAATUISEN SAARISTOMEREN PUOLESTA

OTAVA
MEDIA

SUOMALAINEN
KIRJAKAUPPA

RAISIO

LÄHITAPIOLA
Varsinais-Suomi

HKSCAN

OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI | www.ainutlaatuinsaarisomeri.fi

KESÄ–ELOKUUN VALTAKUNNALLINEN MEDIKAMPAJNA

Kiitos Otavamedian, TS -Yhtymän, Maaseudun Tulevaisuuden, Raisio Oyj:n, HKScan Oyj:n ja LähiTapiola Varsinais-Suomen yhteistyön, meillä oli mahdollisuus pitää avausvaiheen ydinviestiämme esillä mediassa useamman miljoonan kontaktin verran niin kuluttaja- kuin päättäjähöhderyhmille. Yhteensä 19 ilmoitusta, päämedian Suomen Kuvalehti.

Turun Sanomat

Talvi 4. heinäkuuta 2019 – 15 uusia kertaa – Euro ISSN 0009-2367 (P)ISSN – Ilmestymisen hinta 2,00 €, sisältäen alkam. 1 € päivä

SUOMEN KANSALLISAARRE ON UHATTUNA.

MEILLÄ ON NYT RATKAISUEHDOTUS PÄÄTTÄJILLE.

SAARISTOMERI KIITTÄÄ!

Upea joukko viljelijöitä on jo ilmoittautunut kipsikalkeisiin. Mukanaolomme on tärkeää. Vielä ehtii: kipsinlevitys.fi

Saaristomeri on sekä maailmassa että Itämerellä ainutlaatuinen luonon- ja kulttuuriperikohde. Sen 41 255 saaren ja luodon mosaikki muodostaa maailman suurimman saariston, jonka luonto on monimuotoisina Suomessa.

Mutta sen tulevaisuus on uhattuna. 50 vuotta jatkuneiden, meren rehevöitymistä aiheuttavien ravinneläimien johdosta Saaristomeri on pahassa pulassa.

RATKAISU ON OLEHASSA – SAARISTOMERI PUHTAAKSI RAVINTEITA KERRÄTTÄMÄLLÄ

Professori emeritus Turun yliopiston rehtori Kalevo Väisänen on yli sadan asiantuntijan myötävaikutuksella laatinut Saaristomeren parhaan tulevaisuuden hoitopöytäsuunnitelman. Väisänen esittää perustuu kierrätysalueen, hillitsee ihmistoimintaa, vähentää hillokoiden päästöjä, tekee luonnon monimuotoisutta ja maastoa sekä kulttuuriperikohde.

HALUATKO TIEYÄÄ LISÄÄ?

Väisänen perustellun tulevaisuussuunnitelman toimintatapa-ohjelmassa neen päättäjille ja itämeren luonnon ystävälle nyt myös kirjallisuutta. Etsi se, mikä on mielestäsi tärkeää www.saaristomeri.fi Lisää ajankohtaisia tietoja, kuvia ja videoita www.aanutlaatuinsaaristomeri.fi

AINUTLAATUISEN SAARISTOMERIN KÄSI

YHTEISTYÖSSÄ AINUTLAATUISEN SAARISTOMEREN PUOLESTA

OPERAATIO AINUTLAATUISEN SAARISTOMERIN | www.aanutlaatuinsaaristomeri.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

SUOMEN KANSALLISAARRE ON UHATTUNA.

MEILLÄ ON NYT RATKAISUEHDOTUS PÄÄTTÄJILLE.

SAARISTOMERI KIITTÄÄ!

Upea joukko viljelijöitä on jo ilmoittautunut kipsikalkeisiin. Mukanaolomme on tärkeää. Vielä ehtii: kipsinlevitys.fi

Saaristomeri on sekä maailmassa että Itämerellä ainutlaatuinen luonon- ja kulttuuriperikohde. Sen 41 255 saaren ja luodon mosaikki muodostaa maailman suurimman saariston, jonka luonto on monimuotoisina Suomessa.

Mutta sen tulevaisuus on uhattuna. 50 vuotta jatkuneiden, meren rehevöitymistä aiheuttavien ravinneläimien johdosta Saaristomeri on pahassa pulassa.

RATKAISU ON OLEHASSA – SAARISTOMERI PUHTAAKSI RAVINTEITA KERRÄTTÄMÄLLÄ

Professori emeritus Turun yliopiston rehtori Kalevo Väisänen on yli sadan asiantuntijan myötävaikutuksella laatinut Saaristomeren parhaan tulevaisuuden hoitopöytäsuunnitelman. Väisänen esittää perustuu kierrätysalueen, hillitsee ihmistoimintaa, vähentää hillokoiden päästöjä, tekee luonnon monimuotoisutta ja maastoa sekä kulttuuriperikohde.

HALUATKO TIEYÄÄ LISÄÄ?

Väisänen perustellun tulevaisuussuunnitelman toimintatapa-ohjelmassa neen päättäjille ja itämeren luonnon ystävälle nyt myös kirjallisuutta. Etsi se, mikä on mielestäsi tärkeää www.saaristomeri.fi Lisää ajankohtaisia tietoja, kuvia ja videoita www.aanutlaatuinsaaristomeri.fi

AINUTLAATUISEN SAARISTOMERIN KÄSI

YHTEISTYÖSSÄ AINUTLAATUISEN SAARISTOMEREN PUOLESTA

OPERAATIO AINUTLAATUISEN SAARISTOMERIN | www.aanutlaatuinsaaristomeri.fi

AINUTLAATUISEN SAARISTOMERIN

SYYSKUU

Kesän aikana tekemämme työn hedelmät näkyivät lomien jälkeisenä aikana, kun aloitimme aktiivisen keskustelun ja yhteydenpidon Saaristomeren kannalta tärkeitten kansallisten päätöksentekijöiden kanssa. Mediassa oli nyt aloitettu puhumaan Saaristomerestä. Tietoisuus Saaristomeren tilasta ja tarvitsemista toimenpiteistä oli kasvanut maamme päättäjien keskuudessa, avainministeriöissä, valtakunnan mediassa ja kansalaisten tietoisuudessa.

LOKAKUUN MINISTERI KRISTA MIKKOSEN SAARISTOMEREN ENSIMMÄINEN PYÖREÄ PÖYTÄ 5.10.2020

Useat keskustelut ympäristöministeri Krista Mikkosen kanssa alkuvuoden ja kesän aikana olivat erinomaisia. Samoin palaverit niin ministerin esikunnan kuin ministeriöiden avainvirkamiesten kanssa. Ministerin aloitteesta sovimme ensimmäisen Saaristomeren Pyöreän Pöydän kokouksen järjestämisestä yhteistyössä. Päivämääräksi valikoitui 5. lokakuuta tavoitteena koota edustava ja laaja-alainen asiantuntijaryhmä vaihtamaan mielipiteitä Saaristomeren tarvitsemista toimista. Tilaisuus oli hyvähenkinen ja onnistunut. Ministerit Krista Mikkonen ja Jari Leppä ilmaisivat vahvasti Saaristomeren tulevaisuuden olevan tärkeä kansallinen kysymys. Operaatiomme teki tilaisuudessa kolme aloitetta.

SAARISTOMEREN PYÖREÄ PÖYTÄ 5.10.2020

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren aloite:

1.

**Suomen hallitus päättää ohjelmasta Saaristomeren puhdistamiseksi professori Väänänen 3-osaisen, kierto-talousajatteluun perustuvan toimenpidesuunnitelman pohjalta.
Ohjelman suunnitelma valmis 1.3.2021.**

2.

**Suunnitelmaan liittyville Biokierrätyslaitoksille tehdään yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma.
Valmis 1.3.2021.**

3.

**Naantalın selvityshenkilö Panu Routila kartoittaa omassa työssään olisiko perusteltua sijoittaa ensimmäinen ensimmäinen iso biokierrätyslaitos Naantaliin.
Valmis 1.3.2021.**

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Kalervo Väänänen
Saaristomeren selvityshenkilö

Kari Veijonen
projektijohtaja

Jaakko Ruola
sisältöjohtaja

SAARISTOMEREN ISO BIOKIERRÄTYSLAITOS

Biokierrätyslaitokselle tehdään yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma professori **Väänänen** suunnitelman "Saaristomeri puhtaaksi ravinteita kierrättämällä" -pohjalta.
Naantalin selvityshenkilö Panu Routila arvioi työssään ensimmäisen biokierrätyslaitoksen sijoittamisen mahdollisuutta Naantaliin.

Saaristomerен puhdistaminen kiertotalouteen perustuvalla ratkaisulla tuo mukanaan merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia

- Investoinnit / työllistäminen
- Koko Saaristomerен tulevaisuuden vetovoimatekijöiden mahdollistaminen
- Luonnon monimuotoisuuden lisääntyminen
- Ruoan alkutuotannon puhdistuminen
- Maatalous-, kalastus- ja matkailuelinkeinojen tukeminen
- Hiilidioksidipäästöjen väheneminen
- Ilmastonmuutoksen hillitseminen

Ympäristöministeri Krista Mikkosen Saaristomerен Pyöreä Pöytä 5.10.2020

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Kalervo Väänänen
Saaristomerен selvityshenkilö

Kari Veijonen
projektijohtaja

Jaakko Ruola
sisältöjohtaja

SAARISTOMEREN PYÖREÄ PÖYTÄ 5.10.2020

Puheenjohtajana ministeri Krista Mikkonen
Puheenvuorot
Kalervo Väänänen
Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä
Valtiosihteeri Kimmo Tiilikainen
Kari Veijonen

Osanottajat

Erik Bonndorff/Åbo Akademi
Kari Veijonen/Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri
Kalervo Väänänen/Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri
Juha Kääriä/Turun ammattikorkeakoulu
Vesa Taatila/Turun ammattikorkeakoulu
Jari Hänninen/Turun yliopisto
Laura Höijer/Baltic Sea Action Group
Eveliina Hakanpää/HK Scan
Hannu Klemola/SLL
Björn Grönholm/Turun kaupunki
Ilari Sääksjärvi/Turun yliopisto
Annamari Arrakoski-Engardt/John Nurmisen säätiö
Minna-Mari Kaila/MMM
Antti Iho/LUKE
Tomi Kantola/Raisio
Pekka Kuusniemi/Raisio
Riikka Leskinen/Valonia

Jarkko Leka/Valonia
Ari Suomilammi/Gasum
Timo Junnila/ProAgria
Pasi Ahola/Turku
Tuuli Hietaniemi/Sitra
Jaakko Ruola/Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri
Kari Häkämies/Varsinais-Suomen liitto
Janne Virtanen/Varsinais-Suomen liitto
Katja Bonnevier/Saaristomeren UNESCO biosfäärialue
Marianne Sinkkonen/Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri
Marjukka Porvari/John Nurmisen säätiö
Laura Klami/Centrum Balticum
Saara Ilvessalo/Centrum Balticum
Antti Oksanen, ympäristöministeriö
Maria Laamanen, ympäristöministeriö
+ muut ympäristöministeriön edustajat

LOKAKUUSSA TURUN SAARISTOMERI-WEBINAARI 19.10.2020

Kaksi viikkoa ministeri Krista Mikkosen Saaristomeren Pyöreän pöydän järjestämisen jälkeen järjestimme Turussa Suomalaisella Pohjalla tilaisuuden professori Kalervo Väänäsen kierto-talousmallista. Kuulimme vahvat puheenvuorot kolmelta ministeriltä, kahdelta valtiosihteeriltä, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtajalta ja Turun kaupunginhallituksen sekä Varsinais-Suomen hallitusten puheenjohtajilta. Saaristomerasia ja siihen sitoutuminen meni askeleen eteenpäin.

SAARISTOMERI PUHTAAKSI RAVINTEITA KIERRÄTTÄMÄLLÄ

Tervetuloa Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri webinaariin
maanantaina 19.10.2020 klo 11.30–13.00

Ohjelma **Kalervo Väänänen**, professori, Saaristomeren selvityshenkilö
Kimmo Tiilikainen, valtiosihteeri, työ- ja elinkeinoministerö & maa- ja metsätalousministeriö

Krista Mikkonen, ympäristöministeri

Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri

Annika Saarikko, tiede- ja kulttuuriministeri

Jari Luoto, pääministeri Sanna Marinin alivaltiosihteeri, ex-ltämeri -suurlähettiläs

Markku Ollikainen, professori, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja

Operaation tilannekatsaus, projektijohtaja **Kari Veijonen** ja sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**

Sini Ruohonen, Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Ilkka Kanerva, Varsinais-Suomen maakuntahallituksen puheenjohtaja

Keskustelua

Teemu Kiiski, Finnish Design Shop Oy:n toimitusjohtaja, julkistaa ensimmäiset kolmen tunnetun suomalaisen muotoilijan Juhani Salovaaran, Jorma Vennolan ja Harri Koskisen suunnittelemat Saaristomerituotteet.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

MARRASKUU

Tapasimme lokakuun webinaarimme jatkona 12. marraskuuta maa- ja metsätalousministeriössä Kimmo Tiilikaisen, joka toimii valtiosihteerinä MMM:n lisäksi myös työ- ja elinkeinoministeriössä sekä ministeri Jari Lepän erityisavustaja Teppo Säkkisen. Kertasimme tilannetta, saimme Jari Lepän kannustavat terveiset ja sovimme, että järjestämme mahdollisimman pian Operaation ja maa- ja metsätalousministeriön yhteistyönä toisen Saaristomeren Pyöreän Pöydän istunnon. Valtiosihteeriksi Kimmo Tiilikainen lupautui kokouksen puheenjohtajaksi ja lupasi yhdessä Teppo Säkkisen kanssa huolehtia siitä, että tilaisuuteen kolme avainministeriön virkamiehet laatisivat tilannekuvan jo päätetyistä tai tulossa olevista eri hankkeista, joilla on vaikuttavuutta Saaristomerelle.

JOULUKUUSSA TOINEN SAARISTOMEREN
PYÖREÄN PÖYDÄN KOKOUS 10.12.2020
YHTEISTYÖSSÄ MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUKSEN KANSSA

OHJELMA

Puheenjohtaja valtiosihteeri Kimmo Tiilikainen

1. Avauspuheenvuoro Kimmo Tiilikainen
2. Maa- ja metsätalousministeriön puheenvuoro, neuvotteleva virkamies Marja-Liisa Tapio-Biström
3. Ympäristöministeriön puheenvuoro, ympäristöneuvos Maria Laamanen
4. Työ- ja elinkeinoministeriön puheenvuoro, erityisasiantuntija Hanna-Mari Kuhmonen
5. Baltic Sea Action Group, projektijohtaja Eija Hagelberg
6. John Nurmisen säätiö, johtaja Marjukka Porvari
7. MTK, ympäristöjohtaja Liisa Pietola
8. Turun Yliopisto, rehtori Jukka Kola
9. Turun Ammattikorkeakoulu, yliopettaja Juha Kääriä
10. Kesko Oy, aluejohtaja Lauri Inna
11. Keskustelu
12. Päätöspuheenvuoro Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden edellytyksistä ja mahdollisuuksista, professori Kalervo Väänänen
13. Kiitossanat, projektijohtaja Kari Veijonen, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

SAARISTOMEREN TOINEN PYÖREÄN PÖYDÄN KOKOUS 10.12.2020 OSALLISTUJAT

Ilkka Kanerva, Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja
Kari Häkämies, maakuntajohtaja
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja
Janne Virtanen, edunvalvontajohtaja
Minna Arve, Turun kaupunginjohtaja
Sini Ruohonen, Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Elina Rantanen, Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Patrik Nygren, Paraisten kaupunginjohtaja
Jouni Mutanen, Naantalin kaupunginjohtaja
Olli Madekivi, V-S ELY-keskuksen ylijohtaja
Lauri Inna, Kesko Lounais-Suomi, aluejohtaja
Tomi Kantola, Raisio Aqua, johtaja
Janne Torikka, Munax Oy, toimitusjohtaja
Heikki Salmela, Hesburger-yhtiöt, hallituksen puheenjohtaja
Jussi Mälkiä, Meriaura Group, hallituksen puheenjohtaja
Liisa Pietola, MTK, ympäristöjohtaja
Tiina Perho, MTK, johdon erityisasiantuntija
Jukka Kola, Turun Yliopisto, rehtori
Moira von Wright, Åbo Akademi, rektor
Vesa Taatila, Turun AMK, rehtori
Juha Kääriä, Turun AMK, yliopettaja
Timo Tanninen, Metsähallitus, luontopalvelujen johtaja

Henrik Jansson, Metsähallitus, aluejohtaja
Michaela Ramm-Schmidt, BSAG, toimitusjohtaja
Juha Nurminen, John Nurmisen säätiö, hallituksen puheenjohtaja
Anna-Mari Arrakoski-Engardt, John Nurmisen säätiö, toimitusjohtaja
Marjukka Porvari, John Nurmisen säätiö, johtaja
Helena Tuuri, Ulkoministeriö, Suomen Itämeri-suurlähettiläs
Markku Ollikainen, Helsingin yliopisto, professori, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja
Pekka Kuusniemi, Raisio Oy, toimitusjohtaja
Tero Hemmilä, HKScan Oy, toimitusjohtaja
Ulf Jahnsson, HKScan Oy, varatoimitusjohtaja
Aimo Turunen, Kiteen Mato ja Multa, toimitusjohtaja
Henrik Lindegren, Fertilex Oy, hallituksen jäsen
Teppo Säkkinen, MMM, ministeri Jari Lepän erityisavustaja
Minna-Maria Kaila, MMM, osastopäällikkö
Sini Wallenius, MMM, neuvotteleva virkamies
Riikka Knaapi, MMM, erityisasiantuntija
Elina Auri, MMM, johtava asiantuntija
Antti Heikkinen, YM, ministeri Krista Mikkosen erityisavustaja
Sonja Pyykkönen, YM, erityisasiantuntija
Antton Keto, YM, ohjelmapäällikkö

PYÖREÄT PÖYDÄT OLIVAT POSITIIVISIA ASKELIA SAARISTOMEREN PUHTAAN TULEVAISUUDEN PUOLESTA VUONNA 2020

Kiitos molemmille ministereille, Krista Mikkoselle ja Jari Lepälle, erityisavustajille Antti Heikkiselle ja Teppo Säkkiselle ja molempien ministeriöiden avainhenkilöille. Ja tietysti valtiosihteeri Kimmo Tiilikaiselle, jolla nykytoiminnan ohella oli merkittävä rooli edellisenä ympäristöministerinä, että Saaristomerelle syntyi keväällä 2019 hyvin tänä vuonna startannut kipsihanke 20 miljoonan euron rahoituksella.

Kaksi yhdessä järjestämäämme kokousta vahvistivat laajassa ja hyvin korkeatasoisessa ja asiantuntevassa kohderyhmässämme, että Saaristomeren arvo ja sen tulevaisuuden vaatima erityishuomio ymmärretään. Ministeriöiden ja muiden toimijoiden puheenvuorot olivat vahva viesti tahtotilasta Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden puolesta.

LISÄKSI 10.12.2020 KOKOUKSESTA MAINITTAKOON, ETTÄ

- maa- ja metsätalousministeriön Marja-Liisa Tapio-Biström totesi, että tarvitaan yhteinen tahtotila Saaristomeren hyvän tilan saavuttamiseksi, johon myös alueen kaikki toimijat sitoutuvat
- ympäristöministeriön Maria Laamanen kertoi ennakkoon tavoitteista saada aikaan Helcomissa tehostetut toimet Saaristomeren poistamiseksi Itämeren hot spot – listalta. Ympäristöministeri Krista Mikkonen vahvisti asian päätöksellään 30.12.2020
- työ- ja elinkeinoministeriön Hanna-Mari Kohmonen nosti esiin Saaristomeren merkittävän potentiaalin kestävän kehityksen matkailukohteena
- Turun yliopiston rehtori Jukka Kola vahvisti yliopiston olevan vahvasti sitoutunut monin eri tavoin Saaristomeren tulevaisuuden rakentamiseen
- MTK:n ympäristöjohtaja kertoi MTK:n julkistavansa samana päivänä muutaman tunnin kuluttua uuden MTK:n vesiohjelman, joka on tärkeä Saaristomerelle
- Keskon aluejohtaja Lauri Inna raotti tulevaisuutta kertoen, että Kesko arvostaa Saaristomerta ja haluaa omalta osaltaan olla positiivisesti vaikuttamassa Operaation työhön vuonna 2021

SUMMA SUMMARUM 2020

Takana työteliäs ja meidät kaikki yllättänyt koronavuosi. Saaristomeriasia on edennyt kuluneena vuotena tavoitteidemme mukaisesti.

Tästä on hyvä jatkaa. Erityisen hyvästä syystä. Mailmanluokan luontokohde ja kansallisaarre on pelastettava tulevaisuuden potentiaalisten suurten hyötyjen turvaamiseksi.

Hyvää Joulua ja puhtaampaa tulevaisuutta Saaristomerelle.

Suomen kansallislaarre on vaarassa. Saaristomeri on ainutlaatuinen luontokohde. Yhteensä 41 255 saaren mosaikki muodostaa lajissaan maailman suurimman saariston. Vuosikymmenien rehevöitymisestä johtuen se on suuressa vaarassa. Siksi on perustettu Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri. Professori Kalervo Väänänen on tehnyt Saaristomeren tilanneanalyysin ja sen puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelman.

Operaatiomme tekee työtä suunnitelmien toteuttamiseksi ja Saaristomeren tarvitseman tervehdyttämisohjelman tunnetuksi tekemiseksi niin päättäjien kuin kaikkien suomalaisten keskuudessa. Tukenamme on vahva vaikuttajaverkosto, jossa on yksityishenkilöitä, yrityksiä, yhteisöjä. He kaikki vievät viestiämme eteenpäin omille sidosryhmillään: Saaristomeri on pelastettava ja tuleva uusi vuosi 2021 on ratkaisevan tärkeä. Sanoista tekoihin.

Me olemme jo liittyneet Saaristomerivaikuttajiin. Tule sinäkin yrityksesi tai yhteisösi kanssa mukaan. Yhdessä autamme Saaristomerta kohti puhtaampaa tulevaisuutta.

PES Arkkitehdit Oy, Helsinki, **Schauman Arkkitehdit Oy**, Turku & Helsinki, **Olli Aakula**, toimitusjohtaja, LähiTapiola Varsinais-Suomi, **Antti Ala-Nissilä**, hallituksen puheenjohtaja, Varsinais-Suomen Autocenter Oy, **Sakari Alhopuro**, lääkintöneuvos, **Kimmo Arjasmaa**, toimitusjohtaja, Arjasmaa Yhtiöt Oy, **Nina Arvonen**, toimitusjohtaja, Teknopower Oy, **Christoffer Boström**, apulaisprofessori, Åbo Akademi, **Benito Casagrande**, arkkitehti, Oy Casagrandentalo, **Jan Druge**, myyntipäällikkö, Nordkalk Oy, **Jarkko Eioranta**, puheenjohtaja, SAK, **Lassi Eskell**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Heikki Hedman**, hallituksen puheenjohtaja, Keskusautohalli Oy, **Pekka Heikonen**, hallituksen puheenjohtaja, Pemamek Oy, **Mika Heiskanen**, suunnittelujohtaja, Meyer Turku, **Jorma Helminen**, toimitusjohtaja, Oy Osak Rajala, **Tero Hemmälä**, toimitusjohtaja, HKSScan Oy, **Juha Helokoski**, toimitusjohtaja, Eckes Granini Finland Oy, **Petri Holmén**, toimitusjohtaja, Lyri Oy, **Mirva Holtsten**, toimitusjohtaja, Lightpress Oy, **Nina Honkaranta**, aluejohtaja, Tallink Siija Oy, **Maarit Hurme**, kauppa- ja palvelujohtaja, Kauppakeskus Siiansti, **Kari Häkkinen**, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Jari Hämmen**, apulaisprofessori, Seili, Saaristomeren tutkimuslaitos, **Jouko Högmander**, biologi, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Janne Ikuil**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Lauri Inna**, aluejohtaja, Kesko Lounais-Suomi, **Thomas Isaksson**, toimitusjohtaja, Vaasan Oy, **Henrik Jansson**, aluejohtaja, Metsähallitus, **Pekka Jokisuu**, toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Olli Kallatsa**, tutkimus- ja kehitys- ja innovaatiojohtaja, Kiilto Family O, **Pentti-Oskari ja Karioskari Kangas**, Herrankukka Oy / Höyryvoimakoneisto s/s Ukkopekka, **Tomi Kantola**, johtaja, Raisio Aqua Oy, **Jussi Kekkonen**, Senior Partner, Hiltton Group Oy, **Timo Ketonen**, hallituksen puheenjohtaja, Aboa Advest Oy, **Teemu Kiiski**, toimitusjohtaja, Finnish Design Shop Oy, **Jukka Knaapi**, toimitusjohtaja, Tulostuskeskus Helsing Oy, **Saku Kolva**, **Jukka Kola**, rehtori, Turun Yliopisto, **Mirja Koskinen**, vesiyksikön päällikkö, Ely-keskus, Varsinais-Suomi, **Kimmo Kotro**, toimitusjohtaja, JKK Kiinteistöt Oy, **Henri Kulmala**, toimitusjohtaja, DBTL, **Kalle Kulmala**, varatoimitusjohtaja, DBTL, **Ari Kumpulainen**, toimitusjohtaja, Piikkiö Works Oy, **Pekka Kuusniemi**, toimitusjohtaja, Raisio Oy, **Juha Käärä**, ylläpitäjä, Turun Ammattikorkeakoulu, **Rami Lahti**, toimitusjohtaja, Betonilaatta Oy, **Markku Lappalainen**, toimittaja-tietokirjailija, **Juha Lehtola**, toimitusjohtaja, Buster Boats, Inhan Tehtaat Oy, **Kaisa Leivo**, toimitusjohtaja, Turun Kauppakamari, **Juhani Leppä**, toimitusjohtaja, Leppä Consulting Oy, **Lasse Lindholm**, yhteyspäällikkö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Varma Turun Liikemiesyhdistys ry, **Ilkka Lähikö**, toimitusjohtaja, Benesol Oy, **Olli Madekivi**, ylläpitäjä, Varsinais-Suomen ELY-keskus, **Timo Mikola**, toimitusjohtaja, Ihano Invest Oy, **Tapani Mylly**, viestintäpäällikkö, Meyer Turku, **Hanne Mäkelä**, viestintä- ja brandijohtaja, Nordkalk Oy, **Jarmo Määttä**, kunnanjohtaja, Jokioisten kunta, **Tapani Mönkkönen**, toimitusjohtaja, Kaarina, **Tuomas Nyberg**, talousjohtaja, Meyer Turku, **Markku Ollikainen**, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja, ympäristöekonomian professori, Helsingin yliopisto, **Tapio Peltomäki**, toimitusjohtaja, Scirocco Oy, **Leena Pennanen**, toimitusjohtaja, SL Yhtiöt Oy, **Liisa Pietola**, ympäristöjohtaja, MTK, **Arto Puolimatka**, toimitusjohtaja, Rausanne Oy, **Rauno Puolimatka**, hallituksen puheenjohtaja, Rausanne Oy, **Aleksi Randell**, toimitusjohtaja, Rakennusteollisuus, **Jari Rastas**, pääkonsuli, toimitusjohtaja, Prima Yhtiöt, **Markku Ropponen**, Menihärjätälä, **Jaakko Ruola**, sisältojohtaja, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Olli-Pekka Saario**, toimitusjohtaja, Osuuspankki Turku, **Jonne Salvosalmi**, toimitusjohtaja, Briffi Oy/Grund Communications, **Anita Salksi**, hallituksen puheenjohtaja, Kaune Oy, **Heikki Salmela**, hallituksen puheenjohtaja, Heshburgeryhtiöt, **Pekka Samooja**, toimitusjohtaja, Dentosaurus Oy, **Juha Savilluoto**, hallituksen puheenjohtaja, JAS-teknikka Oy, **Marianne Sinkkonen**, koordinaattori, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Nina Söderlund**, suunnittelija, Åbo Akademi, **Maria Taipale**, johtava rehtori, Koulutuskeskitystä Raseko, **Timo Erik Talvio**, toimitusjohtaja, Donne Oy, **Tom Terinkoski**, toimitusjohtaja, TeknoToimi Oy, **Janne Torikka**, toimitusjohtaja, Munax Oy, **Valtteri Uotinen**, liiketoimintajohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Risto Utoslahti**, **Kari Veijonen**, projektijohtaja, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Janne Virtanen**, edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Elina Virtanen**, Kaarina, **Kalervo Väänänen**, emeritus, Turun yliopiston rehtori, Saaristomeren selvityshenkilö, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Stefan Wallin**, vaikuttaja-viestintän johtaja, Hiltton Group Oy, **Maira von Wright**, rehtori, Åbo Akademi, **Matti Alajää**, toimitusjohtaja, Auratum Asunnot Oy

Lisätiedot www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi ja projektijohtaja: kari.veijonen@veijonenconsulting.fi

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
Operaatio Saaristomeri 2019–2023

Kuva: Jaakko Ruola

TS 24.12.2020

Vuoden päätteeksi julkaisimme Turun Sanomissa ilmoituksen jälleen yhdessä Saaristomerivaikuttajat-verkoston kanssa. Vuonna 2020 Vaikuttajien jäsenmäärä kasvoi 80 %. Iso kiitos verkostomme tuesta ja neuvoistanne sekä jatkotoimistanne viestimme jakamisessa edelleen. Työ jatkuu ja uudet jäsenet ovat tervetulleita vuosiksi 2021–2023.

VUOSI 2021 ON SAARISTOMEREN TULEVAISUUDELLE RATKaiseVAN TÄRKEÄ.

Kiitämme kuluneesta vuodesta niitä satoja henkilöitä, joita olemme kohdanneet asiamme merkeissä ja joista lähes kaikki ovat lupautuneet toimillaan ja asiantuntemuksellaan Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden puolustajiksi.

Julkaisemme alkaneen tärkeän vuoden tavoitteemme ja päätoimenpiteittemme suunnitelman helmikuussa.

Turussa, 11. tammikuuta 2021

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Kari Veijonen
Projektijohtaja
kari.veijonen@veijonenconsulting.fi
0500 824 605

Jaakko Ruola
Sisältöjohtaja
jaakko.ruola@kolumbus.fi
0400 317 585

Kalervo Väänänen
Saaristomeren selvityshenkilö